

MAKRO GÖRÜŞ

GSYH Büyümesi

2020/1Ç

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

2019 sonlarındaki hızlanmanın ardından gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesi, 2020 yılına yavaşlayarak başladı. Ocak ve Şubat aylarında öncü veriler kuvvetli bir ivmeye işaret etse de Mart ayında başlayan karantina sürecinin söz konusu yavaşlamada etkili olduğu görülüyor.

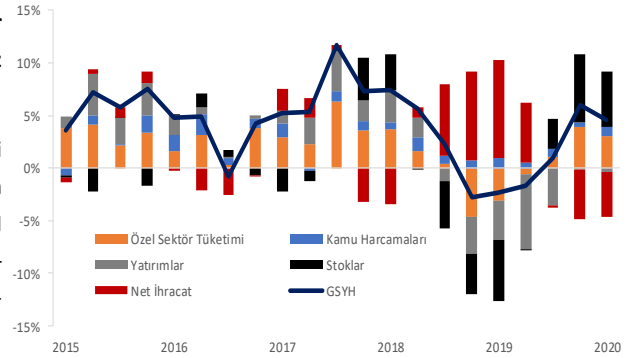
2020 birinci çeyrekte, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYH bir önceki döneme kıyasla %1,3 olan tahminimizin altında %0,6 büyürken, takvim etkisinden arındırılmış GSYH yıllık bazda %4,2 büyüdü. Arındırılmamış verilere göre GSYH yıllık büyümesi piyasa ortalama beklentisi olan %5,4'ün altında %4,5 olarak gerçekleşti. Bu sonuçlarla 2019 sonunda 753,7 milyar dolar olan yıllıklandırılmış dolar bazında GSYH 2020 ilk çeyrekte 758,1 milyar dolar seviyesine çıktı.

Harcamalar yönünden bakıldığında büyümeyi özel sektör tüketimi ve kamu harcamalarının desteklediği görülürken, yatırımların ve dış talebin sınırlayıcı etkileri dikkat çekti. Arındırılmamış verilere göre, özel sektör tüketimi 2019'un ilk çeyreğine göre %5,1 büyürken GSYH büyümesine 3,0 yüzde puan katkı yaptı. Yıllık bazda %6,2 büyüyen kamu harcamalarından ise 0,9 yüzde puanlık pozitif katkı geldi. Yatırımlar bu dönemde yıllık bazda %1,4 daralırken büyümeyi 0,4 yüzde puan aşağı çekti. Öte yandan, net dış talep büyümeyi 4,3 yüzde puan ile sınırlayan unsur oldu.

2020 ilk çeyrek üretim yönünden en yüksek katkı sanayiden gelirken, hizmetlerde karantina etkisinin ilk işaretleri görüldü. İktisadi faaliyet kollarına göre ise, yıllık bazda %6,2 büyüyen sanayi sektörü GSYH'ye 1,3 yüzde puan katkı yaparken, %3,4 büyüyen hizmet sektörünün katkısı 0,8 puan olarak gerçekleşti. Tarım sektörü ise bu dönemde %3,0 büyürken, toplam GSYH'ye 0,1 yüzde puanlık sınırlı katkı yaparken inşaat sektörü %1,5 daralarak GSYH'yi 0,1 yüzde puan sınırladı.

Detaylar, öncü verilerin işaret ettiği Ocak ve Şubat'taki güçlü sonuçların ardından Mart ayındaki karantina tedbirlerinin etkilerini kısmen de olsa ortaya koyuyor. Bu nedenle bugünkü veriler 2019 son çeyrekteki hızlı büyümenin ardından GSYH'nin 2020 ilk çeyreğe ivme kaybı ile başladığına işaret ediyor. Öncü veriler 2020 ikinci çeyrekte bu etkilerin daha da belirginleştiğini gösterirken, ekonomik aktivitenin yılın ikinci yarısında kredi genişlemesinin de desteği ile iç talep kaynaklı olarak bir miktar toparlanabileceğini değerlendiriyoruz. Bununla birlikte, atılan parasal ve mali desteklere rağmen, toparlanmanın hızının ve GSYH'nin yıl genelindeki performansının salgında ikinci dalganın yaşanıp yaşanmayacağına bağlı olduğunu düşünüyoruz. Salgında olası ikinci bir dalga yaşansa bile şimdiki gibi bir karantina tedbirine ihtiyaç duyulmadığı varsayımı altında, yıl genelinde, farklı iktisadi faaliyet kollarında ayrışma yaşanacağını, ancak toplamda GSYH'nin %0,5 büyüebileceğini hesaplıyoruz.

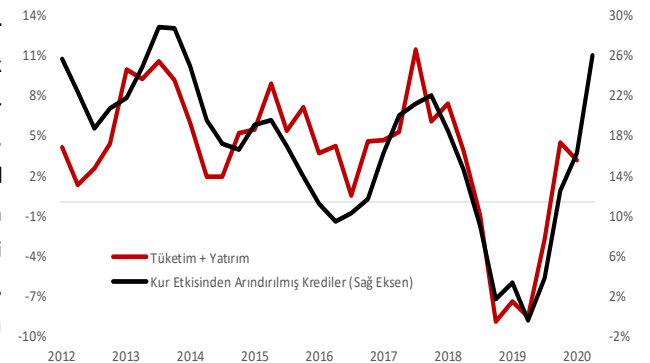
GSYH Yıllık Büyümesi ve Harcama Bileşenlerinin Katkıları

Harcama Bileşenlerine Göre GSYH	Yıllık Değişimler				Yıllık Değişimlere Katkılar			
	II. Ç 19	III. Ç 19	IV. Ç 19	I. Ç 20	II. Ç 19	III. Ç 19	IV. Ç 19	I. Ç 20
Özel Sektör Tüketimi	-1.0%	1.9%	6.8%	5.1%	-0.6%	1.1%	3.9%	3.0%
Kamu Harcamaları	3.4%	5.7%	2.7%	6.2%	0.5%	0.7%	0.4%	0.9%
Yatırımlar	-22.8%	-12.8%	-0.6%	-1.4%	-7.1%	-3.5%	-0.2%	-0.4%
Stoklar	3.1%	-76.3%	-135.7%	-70.6%	-0.1%	2.9%	6.5%	5.3%
İhracat	8.3%	5.1%	4.4%	-1.0%	1.8%	1.2%	1.0%	-0.2%
İthalat	-17.0%	7.9%	29.3%	22.1%	-3.9%	1.5%	5.8%	4.1%
GSYH	-1.6%	1.0%	6.0%	4.5%				

İktisadi Faaliyet Bileşenlerine Göre GSYH	Yıllık Değişimler				Yıllık Değişimlere Katkılar			
	II. Ç 19	III. Ç 19	IV. Ç 19	I. Ç 20	II. Ç 19	III. Ç 19	IV. Ç 19	I. Ç 20
Tarım	3.6%	3.6%	2.5%	3.0%	0.1%	0.4%	0.1%	0.1%
Sanayi	-2.8%	1.6%	5.9%	6.2%	-0.6%	0.3%	1.2%	1.3%
İnşaat + Gayrimenkul	-4.9%	-2.8%	-0.1%	0.8%	-0.8%	-0.4%	0.0%	0.1%
Hizmetler	0.2%	0.9%	7.8%	3.4%	0.0%	0.2%	1.8%	0.8%
Finans ve Sigorta	4.6%	2.0%	24.2%	1.6%	0.2%	0.1%	0.8%	0.1%
Diğer	-2.2%	1.4%	6.2%	6.6%	-0.7%	0.4%	2.1%	2.2%
GSYH	-1.6%	1.0%	6.0%	4.5%				

Yıllık Değişimler

Kaynak: TÜİK, BDDK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE
tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

